

Hodnocení diplomové práce 2013:

Diplomant:

Bc. Knotová

Diplomový úkol (téma):

Revitalizace středověkého areálu panského sídla a kostela sv. Jakuba v obci Bedřichův Světec v širším rámci revitalizace obce a její udržitelnosti v kulturní krajině.

Stručný popis úkolu (zadání):

Na základě analýz lokality provedených v rámci diplomního semináře je cílem najít vhodnou metodu záchrany středověkého sídla s kostelem a tu prezentovat v návrhu koncepce prostorové revitalizace oblasti centrální historické části obce včetně specifikace kvalit místa, jako motivačního rámce možného znovuosídlení obce a vyprázdňené krajiny.

Navrhnout hierarchii a etapizaci záchraného projektu v prostorových slupkách: interiér kostela, kostel, areál, interiér obce, krajina a celkové zesílení "obrazu místa".

Detailně zpracovat první fázi obnovy s koncentrací na centrální část obce, kostel, jeho interiér, areál, vazby areálu.

V motivačních rovinách předložit program obnovy místa jako sídla a podmínek jeho udržitelnosti.

Cílem je zesílit intenzitu obrazu místa tak, aby byl akcentován význam této lokality v širším kontextu území a byl výrazně aktivován zájem veřejnosti, jako důležitý faktor její sociální stabilizace a obousměrné identifikace. Princip bude náležitě v detailu rozvinut a upřesněn v úpravách areálu centrální části obce, kde se stane vhodným nosným obsahem citlivě upravené formy významné památky.

- A. Předmětem úkolu je na základě již zpracovaných analýz problematiky místa z fáze předdiplomního semináře dopracovat stavebně historické poznání místa a definovat metodu revitalizace oblasti, stanovit cíle a priority její obnovy. Určit místa ve struktuře sídla a areálu jako základní pozitivní krystalizační jádra obnovy, důležitá pro posílení celkového významu místa, jako motivační nástroje zesilující postupně obraz místa jako signál k navštívení, ale i důvodu k znovuosídlení místa v krajině. Navrhnout koncepci funkčního rámce oblasti a s tím související projekt etap a objemů postupné revitalizace a zesílení významu místa, jako motivační řady cíle - setrvání člověka v kulturní krajině a její udržitelné "kulturnosti".
- B. Navrhnout prostorovou strukturu etap v konkrétním cílovém hmotovém, prostorovém, kompozičním řešení obce včetně komunikací a zeleně do úrovně pouze vnější obalové slupky veřejného prostoru, doplňovaných objektů a prostorových úprav tak, aby byly zřejmé cílové prostorové vztahy, deklarující význam, hierarchii, obytnost a udržitelnou atraktivitu místa ve vazbách: Obraz místa v kulturní krajině - obec - interiér obce - upravovaný areál - dominanta obce - kostel - interiér, a to i s ohledem na vnitřní "významy" a "směry".
- C. Z hlediska struktury navrhnout konkrétní architektonická řešení první etapy ve vybraných detailech celku, historického areálu a interiéru kostela, které budou splňovat kriteria ucelenosti a dokončenosti v rámci obrazu místa, který bude postupně dotvářen. Navržené úpravy budou prostorově ověřeny ve vazbách na linii směrů: krajina - místo - krajina, event. v ověření úprav a novotvarů v relevantních prostorových vazbách interiéru, či areálu.

hodnocení

ad A

Diplomantka zpracovala velmi hlubokou analýzu objektu kostela, v které posunula stav poznání významné románské památky oblasti Mostecka. Získané informace jsou výsledkem velmi podrobného zkoumání objektu a přilehlé lokality. Tato část je vyhodnocena v samostatném hodnocení vedoucího SHP, Ing. arch. Hauserové. Z důvodu zásadní převahy památkového hlediska elaborátu, byl ovlivněn i výběr oponenta směrem k obci památkové péče.

Vzhledem k tomu, že stavebně historický průzkum se stal stěžejním tématem diplomové práce, jeho výsledky ovlivnily oblast návrhu směrem ke konzervaci oblasti. Návrhem ochranného pásma až na hranici obce lze hodnotit možný výsledek a dopad tohoto kroku z hlediska skutečné možné záchrany sídla a konečného smyslu ochrany, památkovým útlumem její vnitřní udržitelné obnovitelnosti. Tou je vitalita místa a smysluplné naplnění poslání památky k její služebnosti, kterou se na našem území stala historická informace "o sobě" bez naplnění ontologické služby člověku a pak kostela, jako místa záměrné "památky" k upamatování k povinnosti pravidelné službě bohu. K této služebnosti je třeba společenství, které nachází smysl setrvání v místě pod ochranou této etické funkce. Cílem mohlo být hledání motivace k setrvání než motivace ke konzervaci a památkové ochraně sídla jako celku. Úvahou mohlo být stanovení vyššího principu, kterým by byla ochrana kulturního komplexu krajina-sídlo-člověk. Principem návrhu je smíření s prázdnotou, která může být vědomým cílem naplnění hodnoty stárí ve vyhasnutí a převzetí mementa místa zpět přírodou. Je nekompromisní pravdou, že návrat člověka do české krajiny bude možná předmětem velmi vzdálených generací budoucnosti. Zachování místa, jeho minimální nenákladnou kultivací "úklidem" a komponovanou drobností je dokladem možného vkladu kultury současnosti ve vzdoru před pohlcení divokou přírodou mezi lány řepky olejky. Práce poskytuje nabídku. Je však dostatečnou motivací k setrvání a návratu člověka jenom znalost paměti místa? Jsou tyto prostředky dostatečnými nástroji pro udržitelnou obnovu a návratu člověka do krajiny?

ad B C

Diplomantka představila kultivovaný návrh možných zásahů v prostorové struktuře místa, které vhodným způsobem doplňují kompoziční obraz obce v širších vztazích. Pracovala ve slupkách krajina - sídlo - kostel. Navrhuje aleje, zvýrazňuje cesty, zesiluje křížení cest, využívá dálkové dominanty, zintenzivňuje obraz vesnice v původních kompozicích zbořených objektů. V prostoru interiéru kostela navrhla drobné kultivující úpravy a navrhla vkusný a minimalisticky působící interiér. Tomu se dá vytknout pouze materiál - travertin, který mohl být z hlediska autenticity volen z nejbližších možných zdrojů, které bylo možné číst z použitých stavebních materiálů kostela.

Z uvedených hledisek navrhuji známku C jako dílčí hodnocení části návrhu kdy těžiště práce jako celku spatřuji v hloubce průzkumové fáze, která je hodnocena v samostatné části Ing. arch. Hauserové CSc. známkou B

Vedoucí diplomové práce: Doc Ing. arch. Miroslav Cikán

Vedoucí oboru SHP: Ing. arch. Hauserová CSc

V Praze 18. 1. 2014

